

חברת החשמל לישראל

תחרות ירוק כחול כתום אות המנכ"ל לאיכות הסביבה – 2010

ליה גולדנברג
מנהלת איכות תח"כ, אתר אורות רבין

תיאור הפעילות: הפיכת פסולת לחומר גלם - ניפוי אפר פחם מפסולת בתחנת הכוח אורות-רבין

מידע כללי:

בתהליך שריפת פחם, מתקבל כ-10% אפר אשר נאסף למאגר ביניים ב'אתר האפר' בתחנה. האפר נמכר ברובו ומנוצל כתחליף לחול בתעשיות המלט והבטון ובתשתיות לכבישים בארץ.

לאור פרויקטי הפחתת הפליטות בתחנת הכוח צומצם שטח אתר האפר ועקב ביצוע עבודות תשתית במקום, הצטברה בתוך האפר פסולת בנין. פסולת זו פסלה למכירה 13,000 טונות. בנוסף הצטברו 3,000 טונות של אפר מעורב בחול.

ערימת האפר הפסול גרמה למפגע סביבתי, ותפסה שטח ניכר. האופציה לסילוק המפגע הייתה לשלוח את האפר הפסול לאתר הטמנה מאושר, בעלויות גבוהות מאוד. הכמות הנ"ל הייתה סותמת את אתר ההטמנה.

לאור ההשלכות של פינוי האפר כפסולת במקום שימוש בו כחומר גלם, בחנתי כיצד ניתן להפוך את הפסולת שוב למשאב ולהשתמש בו כחומר גלם. המטרות היו: שמירה והגנה על איכות הסביבה, מחזור האפר, מניעת פיזור האפר, מניעת סתימת אתר ההטמנה, צמצום שטחי אחסנת האפר הפסול, וחסכון כספי. הפתרון שיזמתי היה מקורי באופיו ולא היה לו תקדים – ניפוי האפר והפרדת הפסולת מהאפר שניתן למכירה כחומר גלם.

מסירות, התמדה והובלה של הפעילות:

כאמור נדרש היה למצוא פתרון יצירתי, יישומי ומיידי לבעיה. ניהלתי וליוויתי את התהליך מתחילתו ועד סיומו: חיפוש אמצעים, מציאת קבלן התקנת הציוד בשטח, ביצוע פעולות הניפוי ומכירת האפר הנקי בסיום התהליך. בתהליך ערכתי ביקורות מתמידות ותיאמתי פעילויות מול גורמים רבים הן בתוך חברת החשמל והן מחוצה לה: היחידה למניעת מפגעים ורישוי סביבתי, אגף תפ"ט, מח' יזום עסקי, אגף הביצוע, מחלקות ביטחון, משק, אחזקת מערכות מכאניות בפחם, אח' מכוונות אתרים וייצור, צמ"ן, מנהלת האפר, נציג חברת נשר, טכנולוג חברת נשר, יוזמה הגליל (מוביל).

תרומת הפעילות למצב הקיים: התהליך בוצע ללא פיזור אפר לסביבה, האתר נוקה מערימות האפר הפסול, חברת נשר קלטה את כל כמות החומר המנופה במפעליה, הובילה ושלמה עבורו (רווח לחח"י), האפר לא הועבר למטמנה וכתוצאה מכך המטמנה לא נסתמה וכמובן חסכון כספי משמעותי.

את האפר עם החול לא ניתן היה לנפות ולכן השתמשנו בו כמילוי תשתית ויצירת סוללת גינון באתר האפר (שיפור סביבתי חזותי).

השפעת הפעילות לטווח ארוך, פתרון ראשוני וחדשני לבעיה קיימת: תהליך ניפוי האפר הינו ייחודי בחברת חשמל ובארץ (יתכן שגם בעולם), התהליך היה ניסיוני, עבר בהצלחה וענה על כל המטרות והיעדים שנקבעו מראש כך שמעתה ואילך נוכל לשוב ולחזור עליו גם בעתיד. מנהלת האפר קידמה בברכה את היוזמה.